

Künji ekilýär / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Künji ekilýär / satiriki hekaýa KÜNJI EKILÝÄR

Näme üçindir bölüm müdiriniň öñküligi ýokdy. Ol işikden girişine ýüzüni ajan hamyr ýaly turşatdy-da, bize seretdi. «Başlygyň-a ýüzünden buz gatyşykly gar ýagýar welin, eýgikikmikä beri» diýip, men içimi gepletdim. Onýança: – Muhy Nepesowiç, gaty keýpsız görünýäñiz-le, eýgilikmi özi? Ýa ýene-de küstde utduraýdyňyzmy? – diýip, meniň öñ ýüzümde oturan Sapar seslendi.

Saparyň bälçiremesine başlygyň hasam gahary geldi öýdýän. Ol jogap bermegiň deregine gatyrap ardynjyrady. Gözünüň agyny köpeldip, Sapara seretdi. Soňra ýerine geçip oturdy-da:

– Bolşuňyz şu bolsa, bahym hemmäñiziňem küşdümizi bererlermikän öýdýän – diýip, ol sag eliniň süyem barmagy bilen çekgesini dyrmalady.

Biz geň galyjylyk bilen üserilişip başlyga seretdik. O bedibagt beýle nähili çykgynsyz güne sataşdyka?! Meniň bilesigelijiligim hasam artdy. Ýöne Muhy Nepesowiç maňa gezek bermedi. Ol sözünü dowam etdirdi.

– Barymyz bir oýnam welin, häzirkimiz ýaly başymyzyň jemlenen ýerem ýokmukan öýdýän. Şoň üçinem, bölümň bir ýygnejygyny geçireliň, düzgün-tertip barada, umuman işleyşimiz hakynda. Nähili görýäñiz?

Biz sesimizi çykarmadyk. Bölümimiziň baýry işgäri Hangeldi aganyň birhili ynjalygy bolmady. Onuň häzirki bolup oturyşy nırädir bir ýerik howlugýana meňzeýärdi, yzly-yzyna sagadyna seretdi.

– İş wagty ýygnek geçirsek hiç kim hiç zat diýmez-dä hernä – diýip, ol oturan ýerinde oýkanjyrady.

Hangeldi aganyň gürrüňine hiç kim ünsem bermedi. Ol menden haraý gözledi. Bular ýaly ýagdaýda başlygyň gaňryşyna gaýdyp,

men näme, samsykdyr öýdýäňmi, düşünmedik bolaýdym.

– Başlyk, onda gapyny içinden petikläyeýin – diýip, Sapar öñki endigi boýunça stolunyň çekmesinden kiçeňräjik küst tagtasyny çykardy.

Gahardan ýaňa Muhy Nepesowiçiň gany depesine urdy. Sesi sandyrap çykdy.

– Näm-ow, içigaragalmış, küşdüňi somlap, halys ýürege-bagra düşdüň-le. Küstde-de bir alyp barýan galaň ýok, näme, men saňa näbeletmi? Ynha, dek düýnüň özünde oýnamyzda, lüt utulan sen dälmidiň? Ýa eýýäm ýadyňdan çykardyňmy?

– Ýykylan göreden doýmaz diýipdirler. Kimiň utup, kimiň utulýanyny häzir göräýeris. Onsoňam hemedan daş bolsa, başlyk, kädi...

– Ýok, ony häzir görmeris – diýip, Muhy Nepesowiç Saparyň sözünü böldi.

Men haýsydyr bir möhüm gürrüňiň boljagyny aňdym. Ony öz ugruna kowmaly diýen netijä geldim.

– Dogrudanam, başlyk, tertip-düzgün barada kiçeňräk ýygnač däl-de, iki-üç günlük seminar geçirseňem bolarmykan öýdýän.

Başlyk başyny atyp, meniň bilen razylaşdy. Atan okumyň nyşana degenine begendim. Muhy Nepesowiç näme üçindir gürrüňini ýenede küstli meselä syrykdyrdy.

– Elbetde, küst diýilýän zat gaty gyzykly zat. Men oňa düşünýän. Bir otursaň, gapdalyndan turasyň gelenok. Yöne her bir zadyň čeni-çaky bar. Umuman, şu günden beýlæk iş wagty küst oýnamak gadagan, ýoldaşlar. Düşnüklimi? Gaty görseňizem, ýagdaý şeýle. Halys oýnasyňz gelip, ölüp barýan bolsaňz, onda işden soň bor, ýa öň bor, geliň-de, oýnaň. Garşylyk ýok. Hawa, bu mesele-hä şeýle. Indi bölümiň iş hakynda aýdylanda bolsa, bize uly başlyk igenýä. Özem adalatly igenýä. Az material geçirýäňiz diýýä. Şu wagt soň ýanyndan gelýän, çagyryp, walla, it alan sanaja dönderdi. Raýonymyzyň kolhozlarynda Azyk programmasynyň durmuşa geçirilişi barada juda az ýazýas. Dogrusyny aýtsak, köplenç ýeriňizden tapyp bolanok, şunký ýaly gonorar günü bolaýmasa. Onda-da ýerlerden ýazylýan material ýeterlik däl. Ýa kolhoza gidýäs diýip öz işiňiz bilen selpeşip ýörsüňiz öýdýän. Giden ýeriňizden boş

gelmeli däl. Indiden beýlæk hasabat soraljakdyr, ýoldaşlar. Birneme tijeniň. Hawa, yza galaklaryň külünü çykaryp ýepbekleyän, önde baryjylary arşa göterip, mahabatlandyrýan materillar gerek bize. Kolhozçylar bilen gönüden-göni iş ýerinde duşuşmaly, olar bilen meýdan düşelgesinde oturyşmaly, iýmeli, onsoň içmeli, elbetde, düye çalyny göz öñünde tutýan, ýoldaşlar. Hal-ahwallyny soraşmaly. Ine, şeýle ýagdaýda doreyän makalalar şu günüň talapkär okyjylarynyň göwnüni awlar. Onda näme, gep nokatlap oturmalyň, mesele aýdyň.

Biz sesimizi çykarmış, Muhy Nepesowiçiň çykyşyny diňledik. Komanda berlenem bolsa, beýle bolmazdy, üçimizem edil bir wagtyň özünde oturgyjymyzy şakyrdadyp, tarsa ýerimizden turduk.

– Näme boldy, ähliňiz zöweliberdiňiz-le? – diýip, Muhy Nepesowiç aljyraňnylyk bilen bize seretdi.

Her kim öz ýüregindäkini taraşlap şaglatdy.

– Žurnalıst mydama ýolda bolmaly. Bize ýollar garaşýar, başlyk. «Ekiş meýdany – göreş meýdany» diýen zarisowka taýýarlajak, iki brigadanyň işini deňesdirip.

– Önde baryjy brigadirden interwýu aljak.

Başlygyň ýüzi ýagtylyp gitdi. Onuň sesem mylaýym çykdy:

– Berekella, ine, munyňyz bolýa. Şeýdip, aýdylan zady aýdylan ýerinde edibersek, biziň öñümüzde iş galmas. Hemmejäñize uly üstünlik arzuw edýän – diýip, ol elini owkalaşdyryp ýylgyrdy.

Muhy Nepesowiçiň ýeke özünü goýup, çykyp gitdik. Beýlekileriň näme işlänini biljek däl, özüm-ä öye tarap ýeňsämi el ýaly edäýdim. Sebäbi, öýde has gyssaglyrak işim bardy.

... Ertir redaksiýa iki elimi burnuma sokup barmaýyn. Iň bolmanda, bir informasiýalyk zatjagaz tapmaly. Agsamlyk gjirägem bolsa, telefonyň başyna geçdim. Elbetde, ilkinji nobatda öz beletje ýerime telefon etdim.

– Uf-uf, alýo... Alýo-alýo, bi «Arzuw» kolhozymy? Örän gowy. Gowy eşidilenok diýyäňmi? Trubkany golaýrak tut gulagyňa, men raýon gazetinden Giçgeldiyew Ýaran... Salowmaleýkim?.. Salowmaleýkim diýyän. Hany, bi, başlykdan beýlekiden kim bar, kolhozyň kanturynda?.. Ýaňy dargaşdylar diýyäňmi? Bagışlaň, men kim bilen gürleşyän? Wi, kanturyň garawuly diýsene. Asyl,

Annaguly aga bi özüňmi? Birhili sesiňden tanamandyrynam... Hä? Nirä? ...Künji ekmäge gitdi. Haçan? Gaty gowy zat. Ekin häzirem dowam edýärmi? Ýogsa-da, agam, kyn görmeseňiz, daş çykyp bir diň salsaňyz-laň, heý, işleşip ýören traktorlaň sesi eşidilýärmi? Bir zadyň-a sesi gelýä diýyäňmi?! Gijäň içinde batan maşyn näme işlesin, elbetde, ol işläp ýören traktoryň sesidir. Bolýar onda, köp sag boluň, agam! Hoş!

Trubkany goýdum. Meniň häzirki begenjimiň čeni-çaky ýokdy. Pensiýa ýaşyndaky adamlaram kolhozyň ekişine işeňnír gatnaşýarlar. Özem bu ýerde ýalňyşmaýan bolsam, künji ilkinji gezek ekilýän bolmaly. Bu hakda hökman ýazmak gerek. Şatyr-şutur ýazdym, erbet bolmadık ýaly.

Gazetiň nobatdaky sanynda «Künji ekilýär» diýen makalam ýalpyldap çykdy.

Ýöne soň, näme üçindir, gonoraryň ýerine käýinç berdiler.

Täçmämmet JÜRDEKOW. Satiriki hekaýalar